

fra
PLANTEAVL

til
VANDMILJØ

CentrumDemokraterne

Denne brochure er fremstillet i forbindelse med
CentrumDemokraternes deltagelse i
Fælles Dyrskuet i Roskilde 1992.

Redaktion:

Svend Aage Jensen, MF.
Charlotte Enevoldsen
Christoffer Hermann
I samarbejde med
CD's udstillingsudvalg

REDAKTIONEN AFSLUTTET APRIL 1992

Udgiver:

CD
CentrumDemokraterne
Folketingsgruppen

Produktion:

Sats: New century schoolbook
Machintosh/ALDUS pagemaker
CentrumAvisen ApS/joc

1. Oplag april 1992 1.500 eks

Skal vi vente på GATT ?

Siden 1986 har man i den internationale organisation for handel og told (GATT), forhandlet om nye regler for verdenshandelen. Under denne forhandlingsrunde (kaldet Uruguay runden) forhandles bl.a. om ændrede toldregler og markedsadgange for korn og andre vegetabiliske produkter. Samtidig har EF's landbrugskommissær Ray MacSharry arbejdet for at ændre EF's landbrugspolitik ud fra et ønske om at nedbringe EF's udgifter til landbruget.

Uanset hvor vidtgående det endelige GATT-forligresultat bliver, vil konkurrencen på verdensplan blive skærpet. For de danske planteavlere vil det betyde en øget konkurrence med især de effektive amerikanske planteavlere, men sikkert også en højere verdensmarkedspris, idet GATT-forhandlingerne lægger stor vægt på at få fjernet dumpningen af landbrugsprodukter til uacceptable lave priser på verdensmarkedet.

Alt i alt vil de danske planteavlere, som følge af GATT-forliget, på kort sigt stå økonomisk ringere med den nuværende landbrugsstruktur.

CD mener derfor, at det er på tide, at vi i Danmark øger mulighederne for strukturtilpasninger, forskning og alternativ produktion i jordbruget, så dansk landbrug også bliver konkurrencedygtigt i næste årtusinde.

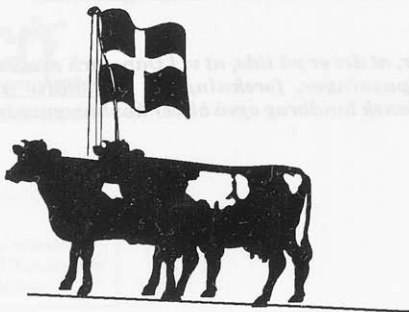
Landbrugets struktur.

Dansk landbrug består i dag af et stort antal temmelig små ejendomme. 30% har et dyrket areal på under 15 ha., og 60% har et dyrket areal på under 30 ha.

CD finder det uhensigtsmæssigt med så mange små produktionsenheder, når man tænker på den stigende konkurrence inden for landbrugets produkter.

CD vil derfor arbejde for en lovgivning, der skaber mulighed for etablering af større produktionsenheder i landbruget f.eks. ved at tilstræbe en friere adgang til sammenlægning og samdrift af landbrugsejendomme, og en ophævelse af begrænsningen i antallet af ejendomme tilhørende samme ejer.

CD går ind for at fjerne skatterne på den dyrkede del af jorden for at styrke overlevelsesmulighederne for de større produktionsenheder, så landbruget bliver ligestillet med andre virksomheder, hvor der ikke er særskat på produktionsapparatet.

Alternativ planteproduktion.

Set i lyset af de fremtidige politiske ændringer og de deraf følgende afsætningsvanskeligheder af den traditionelle danske planteproduktion må dansk landbrug gennem en målrettet forskning og produktudvikling finde ud af, hvilke afgrøder der med fordel kan dyrkes i Danmark og belyse disse afgrøders anvendelses- og afsætningsmuligheder.

CD tænker sig, at den alternative produktion skal ske inden for afgrøder, som er særlig egnede til produktion i Danmark af såvel klimatiske årsager som på grund af specielle jordbundsforhold.

Der kan blive tale om produktion af afgrøder til både fødevarer- og fodersektoren, men også non-foodafgrøder, som f.eks. juletræer, pyntegrønt og energiafgrøder, vil kunne komme på tale.

CD går ind for en øget anvendelse af landbrugets overskuds- og biprodukter i energiproduktionen, således at der bliver en langt højere anvendelsesgrad af overskudshalm og træflis som brændsel i centrale kraft-varmeværker. CD ser gerne en del af landbrugsarealet omlagt til produktion af egentlige energiafgrøder.

På længere sigt vil det være en fordel, at Danmark i højere grad kan være energiforsynet med CO₂ neutrale energikilder, ikke alene i form af biobrændsel i almindelig form, men også i form af videreforarbejdede brændselsprodukter. Landbruget kan således være den indirekte årsag til en stigende dansk eksport af den frigjorte overskudsproduktion af olie og naturgas fra Nordsøen.

CD går ind for forskning og produktudvikling af hvilke afgrøder der med fordel kan dyrkes i Danmark, hvad også er afspejlet i finansloven for 1992.

Statstilskud til produktudvikling bør tilbagebetales af de producenter, der udnytter resultaterne, men kun såfremt de har overskud.

Biogas.

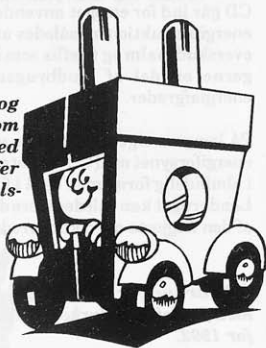
Med den struktur dansk landbrug har, er det meget svært at opnå den fulde udnyttelsesgrad af den animalske gødning.

De landbrug, der har ren planteproduktion må anvende handelsgødning, såfremt der ikke i nærheden er en animalsk producent, som har overskudsproduktion af gødning.

Modsat kan det være et problem at udnytte den animalske gødning på en hensigtsmæssig måde. Ofte er udnyttelsesgraden for lille og ofte hører man, at landmanden udbringer gødningen i større mængde, end der er behov for, bare for at komme af med den.

Biogassen bør blive en central del af den fremtidige energiforsyning.

CD går ind for at der gennem forskning og produktudvikling konstrueres biogasanlæg, som både er rentable og giver et gødningsprodukt med høj gødningsværdi evt. med tilsætning af stoffer der gør, at det direkte kan erstatte handelsgødningen.

Juletræer og skovtilplantning.

Økonomien ved juletræsdyrkning er mindst på højde med anden intensiv dyrkning af jorden, mens økonomien ved tilplantning med skov ligger på højde med anden ekstensiv dyrkning, og allerede i dag må såvel juletræer som egentlig skovtilplantning betragtes som landbrugsafgrøder.

CD ser gerne at der ydes støtte til tilplantning af landbrugsarealer med skov, uden at det tilplantede areal bliver pålagt en egentlig fredskovspligt, og dermed begrænsninger i arealets anvendelse i al fremtid. I stedet for skal arealet pålægges en "midlertidig fredskovspligt", der er begrænset til den første trægeneration. Er der tale om tilplantning med f.eks. rødgran, vil denne periode således være ca. 60 år.

Til trods for at de danske skove har en meget høj produktion pr. arealenhed, kan de kun dække ca. 1/3 af det danske forbrug af træ, mens resten - til en værdi af ca. 10 mia. kr. årligt - må importeres fra udlandet.

EF importerer samlet ca. halvdelen af sit forbrug af træ og træprodukter. Da det skønnes, at efterspørgslen på træ vil stige væsentligt, er udsigterne for fremtiden gode med hensyn til et stabilt eller stigende prisniveau for træprodukter.

Både samfundsøkonomisk og privatøkonomisk vil det være en fordel at tilplante den dårligere del af landbrugsjorden med skov eller juletræer.

CD mener, at en omlægning af driften fra en årlig afvikling af landbrugsafgrøder til en længerevarende omdrift med skov eller juletræer vil være en fordel for miljøet. Da der ikke i samme omfang vil blive brugt kunstgødning eller pesticider på arealet, som ved sædvanligt landbrug, og når den løbende jordbearbejdning ophører, vil nedvaskningen af næringsstoffer til grundvandet være langt mindre og miljøbelastningen med sprøjtegifte stærkt begrænset.

Braklægning / bræmmer.

CD stemte imod ændringsforslaget om udlægning af 2 meter bræmmer langs vandløb og søer. CD var af den opfattelse, at det for den enkelte ejer, ville være en rådigheds-indskrænkning som tangerede ekspropriation.

Det var forslagsstillerne uenige i, og da S, SF og De Radikale havde flertal i denne sag, fandt CD og de øvrige partier det bedre at gå ind og påvirke forslaget, så indgrebet blev så lempeligt som muligt for ejerne.

Den endelige lov halverede det areal, der skal udlægges som bræmmer i forhold til ændringsforslaget. Endvidere er der åbnet mulighed for at de udlagte bræmmer senere kan indgå i den støtteordning til braklægning, som er indeholdt i EF's forslag til en ny landbrugsordning.

CD finder det uheldigt hvis danske landmænd tvinges til braklægning af god produktiv landbrugsjord, mens landmænd på dårlig jord og med mindre produktive bedrifter bliver belønnet.

CD ser hellere, at støtteordningen for braklægning bliver anvendt som kompensation for de tvangsudlagte bræmmer, og til at braklægningsrealerne anvendes til alternativ produktion, eksempelvis non-foodproduktion.

CD er af den opfattelse, at der ikke må ske en yderligere rådighedsindskrænkning af ejendom tilhørende den enkelte landmand, uden at det sker mod fuld erstatning.

Vandmiljøplanen.

I 1986 vedtog Folketinget en vandmiljøplan om at reducere den samlede udledning af fosfor med 80%, og udvaskningen af nitrat skulle halveres; alt sammen inden 1993.

CD finder det overordentligt vigtigt at beskytte grundvandet imod forurening, så også efterfølgende generationer kan nyde godt af rent drikkevand, som altid har været noget selvfølgeligt i Danmark.

CD finder det ligeledes nødvendigt, at vore vandløb og søer igen bliver rene til gavn for den naturlige flora og fauna, det skal ingen være i tvivl om.

CD mener imidlertid, at beslutningsgrundlaget for vandmiljøplanen var mangelfuld og krietisabel. Desuden var tidsplanen for dens realisering var urealistisk. Der var tale om en ren politisk beslutning.

Miljøaktivisterne er af den opfattelse, at såfremt landmændene nedsætter forbruget af handelsgødning og udnytter den animalske gødning bedre, så vil det være muligt at halvere den udvaskede mængde nitrat inden for den fastlagte tid.

CD betragter det som urealistisk at formindske jordens indhold af nitrat så hurtigt, der er så mange andre faktorer af naturlig karakter, som selv landmændene ikke er herre over. Naturens kredsløb på dette område lader sig ikke styre så let.

Det er ikke ensbetydende med, at der ikke skal ske en tilpasning af gødningsanvendelse i forhold til dyrkningsarealernes forbrug - naturligvis skal der det - men det vil efter CD's opfattelse tage betydelig længere tid end forudset, før effekten viser sig.

CD vil arbejde for en fælleseuropæisk kunstgødningsafgift, fordi en sådan kan medvirke til en bedre udnyttelse af den animalske gødning, uden at forvride konkurrencen indenfor EF.

Ordliste

animalsk	=	dyrisk
biogas	=	metangas udvundet af biologisk materiale
ekspropriation	=	tvangsafståelse af ejendom mod erstatning
ekstensiv- dyrkning	=	liden arbejdskrævende dyrkning
energiafgrøder	=	produkter avlet med henblik på energiproduktion
fauna	=	dyreverdenen
flora	=	planteverdenen
fredskov	=	areal som i henhold til lov skal bevares som skov
GATT	=	Den internationale organisation for handel og told.
1 ha (hektar)	=	10.000 m ² = ca. 1,8 tønder land
intensiv- dyrkning	=	udnytte jordens ydeevne optimalt
non-food produktion	=	ikke spiselig produktion
pesticider	=	gifte til bekæmpelse af ukrudt og skadedyr
rentable	=	overskudsgivende
vegetabiliske produkter	=	planteprodukter

